

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori normy: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej ako „MIRRI SR“)

Názov normy/číslo normy: Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o VO“)

Lokalizácia: § 32 ods. 7

Účinnosť: 01. 08. 2024

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 198

Potreba čestného vyhlásenia alebo vyhlásenia na preukázanie splnenia podmienky účasti inej osoby (podmienka bezúhonnosti), ak táto osoba má právo za ňu konať, práva spojené s rozhodovaním alebo kontrolou v hospodárskom subjekte, ktorý sa chce zúčastniť verejného obstarávania

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: [Legislatívny proces - LP/2024/51](#)
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: ČPT 224 [Zákony : Vyhľadávanie v návrhoch zákonov : Detaily návrhu zákona - Národná rada Slovenskej republiky](#)

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané: 03.08.2026

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii/normy

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Zákon o VO upravuje v § 32 podmienky osobného postavenia, ktoré musí uchádzač/hospodársky subjekt splniť, ak sa chce zúčastniť verejného obstarávania. Ustanovenie § 32 ods. 7 hovorí, že podmienku bezúhonnosti ustanovenú v § 32 ods. 1 písm. a) musia spĺňať okrem štatutárneho orgánu, členov štatutárneho orgánu, prokuristov a členov dozorného orgánu aj osoby, ktoré disponujú právom konať, rozhodovať alebo kontrolovať hospodársky subjekt, ktorý sa chce zúčastniť verejného obstarávania. Splnenie podmienky musí uchádzač preukázať doložením čestného vyhlásenia, v ktorom vyhlási, že žiadne takéto odsúdené osoby v štruktúre nemá. V aplikačnej praxi vzniká nepomer medzi prínosom tejto právnej úpravy v oblasti transparentnosti procesu verejného obstarávania a sťažením, resp. predĺžením procesu verejného obstarávania.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
V aplikačnej praxi môže vzniknúť výrazný nepomer vo vzťahu medzi prínosom tejto právnej úpravy v oblasti transparentnosti procesu VO a sťažením, resp. predĺžením procesu VO. S ohľadom na charakter uvedenej povinnosti a spôsob jej preukazovania, je potrebné posúdiť možnosť preukázania jej splnenia prostredníctvom zápisu do Zoznamu hospodárskych subjektov v zmysle § 152 a nasl. ZVO. Predmetom ex post hodnotenia by malo byť prehodnotenie spôsobu preukázania a potreby predkladania čestného vyhlásenia alebo vyhlásenia v súvislosti so splnením podmienky účasti týkajúcej sa osobného postavenia.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: - Dotknuté subjekty v ex ante fáze pre túto reguláciu neboli identifikované, keďže došlo k doplneniu príslušného ustanovenia počas rokovania NRSR, kedy analýza vplyvov na podnikateľské prostredie nebola aktualizovaná. Ex post: - Podnikatelia (právnické osoby, SZČO) - hospodárske subjekty so záujmom uchádzať sa o zákazky v rámci verejného obstarávania - verejní obstarávatelia - obstarávatelia - iný subjekt v zmysle § 8 ods. 1 zákona o VO
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie pre túto reguláciu. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
198	Potreba čestného vyhlásenia alebo vyhlásenia na preukázanie splnenia podmienky bezúhonnosti	§ 32 ods. 7	01.08.2024	Obstarávatelia a iné subjekty v zmysle § 8	-	61	-	-	-
198	Potreba čestného vyhlásenia alebo vyhlásenia na preukázanie splnenia podmienky bezúhonnosti	§ 32 ods. 7	01.08.2024	Podnikatelia – hospodárske subjekty so záujmom o účasť vo verejnom obstarávaní	670 000	85	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie pre túto reguláciu a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Ex-post náklady na vypracovanie a predloženie čestného vyhlásenia sa týkajú všetkých podnikateľov - hospodárskych subjektov, ktorí sa chcú zúčastniť na verejnom obstarávaní. Uchádzač alebo záujemca predkladá čestné vyhlásenie priamo verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi v procese verejného obstarávania ako súčasť ponuky alebo v žiadosti o účasť. Uvedené prináša hospodárskym subjektom administratívne, ako aj časové náklady spojené s vypracovaním príslušného dokumentu. Rovnako vznikajú náklady aj na strane verejného obstarávateľa/obstarávateľa, ktorý predmetné čestné vyhlásenie musí skúmať v procese verejného obstarávania, čo prináša aj im zvýšené administratívne a časové náklady. Ex post náklady regulácie boli kvantifikované pre kategóriu subjektov „obstarávateľa a iné subjekty“, keďže tieto sú subjektami, ktoré sú zároveň aj podnikateľmi. Na výpočet bola použitá ex post kalkulačka nákladov podnikateľského prostredia, pričom náklady boli vypočítané na 1 prípad/podnikateľa a bola zvolená administratívna povinnosť „overenie súladu“. Náklady na jeden subjekt vyšli vo výške 61 €. Vzhľadom nato, že nedisponujeme presným číslom počtu subjektov, ktorí sú v pozícii obstarávateľa, vplyv na celú kategóriu subjektov sme nevedeli vypočítať. Náklady pre kategóriu subjektov „podnikatelia – hospodárske subjekty so záujmom o účasť vo verejnom obstarávaní“ boli vypočítané len na 1 podnikateľa, keďže nevieme určiť, koľko podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov má záujem zapájať sa do procesov verejného obstarávania a zároveň povinnosť sa týka aj zahraničných podnikateľských subjektov. Náklady na 1 podnikateľa boli pri zvolení administratívnej povinnosti „vypracovanie dokumentu, správy, potvrdenia“ vypočítané vo výške 85 €.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Verejný obstarávateľ/obstarávateľ/osoba podľa § 8 – cca 14487 k 15.6.2026. Zdroj: Vyhľadávanie v Profilocho VO/O - ÚVO Podnikatelia (právnické osoby, SZČO) - hospodárske subjekty so záujmom uchádzať sa o zákazky v rámci verejného obstarávania – 670 000 (Inštitút hospodárskych analýz, Finstat, Eurostat, Štatistický úrad SR). Údaje za rok 2024.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze analýza vplyvov a kalkulácia nebola vykonaná pre príslušnú reguláciu a z týchto dôvodov vznikol rozdiel medzi predpokladanými nákladmi normy (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post).
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie pre príslušnú reguláciu. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom normy

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR NORMY– Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, odbor verejného obstarávania Úrad pre verejné obstarávanie, odbor legislatívno-právny (ďalej len „ÚVO“)		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY: <u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO): Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky IČO: 17316561	Zúčastnené subjekty: Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty: Stredoslovenská distribučná, a.s. IČO: 36442151 Západoslovenská distribučná, a.s. IČO: 36361518 Západoslovenská energetika a.s. IČO: 35823551 Slovenské elektrárne, a.s. IČO: 35829052 Stredoslovenská energetika, a.s. IČO: 51865467	Forma: osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐ osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐ osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐ osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐ osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐ osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	Dátum vykonania: 11.02.2026 11.02.2026 11.02.2026 11.02.2026 11.02.2026 11.02.2026
<u>Verejné konzultácie:</u> Trvanie verejných konzultácií: od 02.01.2026 do 16.01.2026 Forma a termín vykonania konzultácií: Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.		
9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k reguláciám: - vznesené pripomienky voči zneniu regulácie, - konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.		
Podnikateľské subjekty, zúčastnené na konzultáciách, vystupujú v procese verejného obstarávania prevažne v roli obstarávateľa, pričom podmienku preukazovania bezúhonnosti osôb, ktoré disponujú právom konať v mene hospodárskeho subjektu (záujemcu/uchádzača) samostatným čestným vyhlásením, vnímajú ako neprimeranú. Podnikatelia uviedli, že hoci ide o jedno čestné vyhlásenie, je za ním veľa administratívnej roboty, ide o nadprácu z časového aj procesného hľadiska, čo zdržuje samotný proces verejného obstarávania. O nadprácu ide tak na strane uchádzačov, ako aj verejných obstarávateľov/obstarávateľov, ktorí musia čestné vyhlásenia kontrolovať resp., vyžadovať v prípade ich nepredloženia.		

Zároveň podnikatelia uviedli, že ide o prostý dokument, ktorého pravosť/platnosť si nevedia overiť, a preto je jeho relevancia v praxi otázná.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie/normy, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Z dôvodu upresnenia širšieho kontextu je potrebné uviesť, že v roku 2024 došlo k zmene gestora zákona (z ÚVO na MIRRI SR), avšak pre vecnú správnosť a odbornú kontinuitu zástupcovia MH SR považovali za nevyhnutné, aby sa na konzultáciách zúčastnili zástupcovia oboch dotknutých ústredných orgánov štátnej správy. Ich prítomnosť a odborné stanoviská garantujú komplexný pohľad na systém fungovania verejného obstarávania.

MIRRI SR v reakcii na vyjadrenia podnikateľov uviedlo, že doplnenie ods. 7 do § 32 zákona o VO bolo podnietené identifikáciou nesprávnej transpozície čl. 57 ods. 1 druhého pododseku smernice 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní. Podľa dotknutého článku smernice má verejný obstarávateľ/obstarávateľ povinnosť vylúčiť z verejného obstarávania aj ten hospodársky subjekt (uchádzača alebo záujemcu), v ktorom má osoba, ktorá bola konečným rozsudkom odsúdená, právomoc zastupovať, prijímať rozhodnutia alebo vykonávať kontrolu. Keďže v praxi došlo k prípadu, ktorý nebol zákonom pokrytý, pretože neexistoval v zákone o VO do prijatia novely systém, ktorý by skúmal takéto prepojenia, doplnila sa povinnosť predkladať čestné vyhlásenia vo vzťahu k preukazovaniu bezúhonnosti osôb s právami konať či rozhodovať za hospodársky subjekt. Predloženie čestného vyhlásenia je akceptované a dostatočné tak pre kontrolné orgány, ako aj audit. Nedoloženie čestného vyhlásenia zároveň nezakladá dôvod na vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania, keďže je možné ho dožiadať zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise/norme (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Alternatívnym riešením by podľa slov podnikateľských subjektov bolo doplnenie údajov o splnení podmienky bezúhonnosti osôb do Zoznamu hospodárskych subjektov, kde by podnikatelia pri zápise doložili čestné vyhlásenie. Následne splnenie podmienok osobného postavenia by podnikateľský subjekt (uchádzač/zájemca vo verejnom obstarávaní) dokázal odkazom na zápis v Zozname hospodárskych subjektov. Podnikateľom (uchádzačom, ako aj obstarávateľom), by sa tým znížili administratívne náklady. Podnikatelia poukázali na to, že aj v prípade preukazovania zákazu účasti vo verejnom obstarávaní sa predkladá čestné vyhlásenie pri zápise subjektu do Zoznamu hospodárskych subjektov a následne nie je potrebné túto skutočnosť opätovne preukazovať čestným vyhlásením v procese verejného obstarávania a stačí odkaz na zápis v danom zozname.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Zástupca ÚVO uviedol, že príslušná právna úprava v § 32 ods. 7 predstavuje primeraný a účinný nástroj na zabezpečenie integrity a transparentnosti procesu verejného obstarávania. Nahradenie tejto povinnosti výlučne odkazom na zápis v Zozname hospodárskych subjektov nie je možné, keďže zoznam by v prípade týchto údajov nemusel byť aktuálny. V zmysle vyjadrenia ÚVO administratívna záťaž spojená s predkladaním uvedených vyhlásení je relatívne nízka a zodpovedá významu sledovaného verejného záujmu. Čo sa týka čestného vyhlásenia k zákazu účasti, táto informácia je vedená aj v samostatnom zozname, ktorý je prepojený so Zoznamom hospodárskych subjektov a údaje sú v tomto prípade aktualizované. Gestor (MIRRI SR) uviedol, že je potrebné mať k dispozícii podklad (čestné vyhlásenie), na základe ktorého vedľa vyhodnotiť takéto situácie osobného postavenia. Zároveň gestor uviedol, že ide o tému diskutovanú aj na úrovni EÚ vo vzťahu k revízií smerníc EÚ⁴ v oblasti verejného obstarávania a gestor dával návrh, aby sa táto oblasť/problematika upravila a presnejšie zadefinovala na úrovni EÚ a následne mohla byť transponovaná do zákona o VO v podmienkach Slovenskej republiky.

⁴ Európska komisia pripravuje [revíziu pravidiel Európskej únie](#) v oblasti verejného obstarávania. Cieľom legislatívnej iniciatívy je aktualizovať rámec verejného obstarávania EÚ, teda tri existujúce smernice o verejnom obstarávaní: smernica 2014/23/EÚ o koncesiách, smernica 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní a smernica 2014/25/EÚ o verejnoprospešných službách.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu/normy a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie/normy na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

V § 32 zákona o VO sú ustanovené podmienky osobného postavenia, ktoré musí uchádzač/hospodársky subjekt splniť, ak sa chce zúčastniť verejného obstarávania. Odsek 7 príslušného paragrafu stanovuje, že podmienku bezúhonnosti ustanovenú v § 32 ods. 1 písm. a) musia spĺňať okrem štatutárneho orgánu, členov štatutárneho orgánu, prokuristov a členov dozorného orgánu aj iné osoby, ktoré disponujú právom konať, rozhodovať alebo kontrolovať hospodársky subjekt, ktorý sa chce zúčastniť verejného obstarávania. Uvedená podmienka bola do zákona o VO doplnená v nadväznosti na aplikačnú prax a identifikovanie nesprávne transponovanej smernice EÚ o verejnom obstarávaní. Podmienku preukázania bezúhonnosti dotknutých osôb preukazuje uchádzač čestným vyhlásením, ktoré nesmie byť staršie ako tri mesiace, čo podnikateľské subjekty (obstarávatelia) považujú za administratívnu záťaž, ktorá je neprimeraná voči cieľu, ktorý sa príslušným ustanovením sleduje. Na druhej strane ÚVO, ako aplikačný orgán, považuje reguláciu za primeranú. Spracovateľ (MH SR) vníma pripomienky podnikateľských subjektov voči regulácií a jej nastaveniu a rozumie tomu, že regulácia prináša administratívnu záťaž tak uchádzačom, ako aj verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi. Zároveň spracovateľ pozitívne hodnotí otvorenosť komunikácie zo strany gestora (MIRRI SR), ktorý načrtol, že ide o zložitú tému, ktorá je diskutovaná aj v rámci revízie smerníc EÚ a je pripravený komunikovať pozíciu a stanovisko SR v rámci revízie a upraviť príslušnú reguláciu.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Podnikateľské subjekty načrtli, že alternatívnym riešením by mohlo byť zapísanie týchto údajov do Zoznamu hospodárskych subjektov pri zápise subjektu do zoznamu tak, ako v prípade podmienky zákazu účasti. To by odbremenilo predkladanie čestných vyhlásení v každom procese verejného obstarávania a zjednodušilo prácu verejným obstarávateľom/obstarávateľom, ako aj uchádzačom.

Navrhované riešenie (zahrnutie údajov podľa § 32 ods. 7 do Zoznamu hospodárskych subjektov) naráža na technické limity. Kým pri **zákaze účasti** je Zoznam hospodárskych subjektov prepojený na existujúci a dynamický register - „Register osôb so zákazom“ vedený ÚVO, pri **podmienke bezúhonnosti** (trestné činy štatutárov a členov dozorných orgánov) takýto prepojený systém na automatickú aktualizáciu chýba. Bez neho by údaje v Zozname hospodárskych subjektov rýchlo zastarali, čo by ohrozilo právnu istotu v obstarávaní. Spracovateľ preto navrhuje riešiť túto otázku najskôr na úrovni EÚ v rámci revízie smerníc, aby sa vytvoril legislatívny základ, čo následne umožní zmenu aj v slovenskom zákone o VO.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov/noriem (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

MH SR podporuje úpravu v tejto oblasti a odporúča gestorovi, aby sa intenzívne zaoberal úpravou preukazovania bezúhonnosti osôb uvedených v § 32 ods. 7 v rámci revízie uvedených smerníc EÚ. Zároveň MH SR odporúča formulovať túto požiadavku aj v rámci riadneho predbežného stanoviska SR.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu/normy k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁵

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁵ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia